

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри економіки,
менеджменту та адміністрування
протокол від 07 вересня 2020 р. №2
в.о. завідувачки кафедри

 (проф. Юлія Ушкаренко)

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ДОКУМЕНТУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
(іноземною)**

Освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

Спеціальність «292 Міжнародні економічні відносини»

Галузь знань «29 Міжнародні відносини»

Херсон 2020

Назва освітньої компоненти	Документування зовнішньоекономічної діяльності (іноземною)
Викладач (і)	Синякова Катерина Миколаївна
Посилання на сайт	http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=3909
Контактний тел..	+380552326762
Е-mail викладача:	katrusya111@ksu.ks.ua
Графік консультацій	відповідно до графіку консультацій кафедри

- 1. Анотація до курсу.** Предметом вивчення курсу «Документування зовнішньоекономічної діяльності» є система документів, що використовуються у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності та міжнародних бізнес транзакцій. Курс викладається в контексті вивчення дисциплін «Правове регулювання ведення бізнесу (за профілем спрямування)», «Економіка підприємства та міжнародних компаній», «Облік і аудит в міжнародному бізнесі», «Міжнародна логістика». Програма курсу складається з двох змістових модулів: 1. Contractual Issues and Commercial Documents for Foreign Economic Activities. 2. Transport, Shipping and Customs Documentation for Foreign Economic Activities.
- 2. Мета та цілі курсу.** Метою курсу «Документування зовнішньоекономічної діяльності» є формування у майбутніх фахівців з міжнародних економічних відносин знань щодо змісту найважливіших категорій і понять у галузі документації міжнародних бізнес транзакцій та їх використання в практичній діяльності, особливостей підготовки, підписання та перегляду міжнародних контрактів, комерційних, товаросупровідних, транспортних, митних та інших видів документів, які використовуються при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності; умінь щодо аналізу основних видів зовнішньоекономічних. Цілі курсу передбачають теоретичну та практичну підготовку студентів з питань підготовки та оформлення наступних видів документів: комерційних, платіжних, транспортних, страхових, товаросупровідних, технічних, митних та складських.
- 3. Компетентності та програмні результати навчання.** Освітня компонента «Документування зовнішньоекономічної діяльності» є складовою частиною підготовки фахівців у галузі міжнародних економічних відносин і здійснює свій внесок у формування інтегральної компетенції - здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що

передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Зокрема, вивчення курсу передбачає формування наступних компетентностей та досягнення наступних програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетенції: ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземними мовами. ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. СК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин. СК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

Програмні результати навчання: ПРН 2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію. ПРН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПРН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку. ПРН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин. ПРН 21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

4. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий/вибірковий
2023-2024	II	292 Міжнародні економічні відносини	4	обов'язковий

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кількість годин	18	18	54

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Мультимедійне обладнання.

7. Політика курсу:

- ✓ *Академічна доброчесність*: порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман тощо. В разі порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності у вигляді повторного проходження оцінювання (контрольна робота, залік. Списування під час контрольних (модульних) робіт заборонено (в тому числі із використанням мобільних девайсів). Політика академічної доброчесності курсу відповідає [Порядку виявлення та запобігання академічного плагіату в науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті](#).
- ✓ *Відвідування*: відвідування навчальних занять та відпрацювання пропущених занять є обов'язковим. Допустимим є пропуск занять з поважних причин, які підтверджується документально. За такої умови навчання може відбуватися в режимі онлайн за погодженням із викладачем курсу. Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком консультацій.
- ✓ *Аудиторні заняття*: здобувачі мають дотримуватися встановленого порядку та зберігати відповідний рівень тиші для роботи в аудиторії. Під час обговорення вітається висловлювання власної думки із належним рівнем аргументованості, повага та толерантність до чужої думки; вміння визнавати помилковість; при відстоюванні власної позиції використовувати першоджерела та рекомендовану літературу. За потреби дозволяється залишати аудиторію на короткий час. Мобільні пристрої, під час проведення аудиторних занять дозволяється використовувати лише з дозволу викладача.
- ✓ *Оцінювання*: політика оцінювання здобувачів відповідає [Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті](#)

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів					
Модуль 1. Contractual Issues and Commercial Documents for Foreign Economic Activities										
Відповідно до розкладу занять	Topic 1. Contract as the Basic Unit in Foreign Economic Activity Documentation	лекція (4 год.), семінарське заняття (4 год.)	1,2,8,12	Доповідь. Аналіз контракту	15					
	System of Documents for foreign economic activity. The essence of the foreign economic contract. Drafting a foreign economic contract. The contractual clauses. Typology of foreign economic contracts. Countersigning of the Foreign Economic Documents.									
	Аудиторна робота – 8 год. Самостійна робота – 12 год.									
	Topic 2. Commercial and Payment Sector Documents									
Відповідно до розкладу занять	Pro-forma invoice. Commercial invoice. Legalized Invoice. Bank's guarantee. Benefits of Bank Guarantees. Types of Bank Guarantees. Documents Against Payment. Documents Against Acceptance. Letter of Credit. Revocable & Irrevocable Letter of Credit. Bill of Exchange. Bank Guarantees vs. Letters of Credit.	лекція (4 год.), семінарське заняття (4 год.)	5,7,13,17	Кейс-стаді	15					
	Аудиторна робота – 8 год. Самостійна робота – 12 год.									
	Модуль 2. Transport, Shipping and Customs Documentation for Foreign Economic Activities									
	Відповідно до розкладу занять					Topic 3. Transport and Insurance Documents	лекція (4 год.), семінарське заняття (4 год.)	2,15,18	Контрольна робота	10
Shipping Bill. Airway Bill. Bill of Lading. Incoterms. Incoterms for any mode of transport. Incoterms for sea and inland waterway transport. Incoterms 2020 and Incoterms 2010: main differences. Insurance Certificates.										
Аудиторна робота – 8 год. Самостійна робота – 10 год.										

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
Відповідно до розкладу занять	Topic 4. Shipping and Technical Documents	лекція (4 год.), семінарське заняття (2 год.)	2,15,18	Усне опитування. Кейс-стаді	10
	Generic Certificate of Origin. Certificate of Measurement. Technical Certificate. Shipper's Letter of Instruction. Instrucations on Installation, Maintance and Repair. Product Description. Bill of Entry. Bill of Sight. Packing note. Packing List. Dock Warrant. Wharfinger's Receipt. Dangerous Goods Certificate. Export Licences. Import License. Material Safety Data Sheet.				
	Аудиторна робота – 6 год. Самостійна робота – 10 год.				
Відповідно до розкладу занять	Topic 5. Customs and Warehouse Documents	лекція (2 год.), семінарське заняття (4 год.)	2,15,18	Усне опитування. Аналіз митної декларації.	10
	Customs Declaration. ProForma Invoice. Customs Packing List. Country of Origin certificate. Customs Invoice. Shipping Bill. Bill of Lading. Bill of Sight. Letter of Credit. Bill of Exchange. Warehouse Receipt. Health Certificates. SPS certificates. Control and Inspection Certificates. Dangerous goods declarations. Customs Warehousing. Permit of Storage.				
	Аудиторна робота – 6 год. Самостійна робота – 10 год.				

9. Система оцінювання та вимоги. За результатами першого змістового модулю здобувач може накопичити максимум **30 балів** (відповідно до схеми курсу); за результатами другого змістового модулю «Макроекономічна політика держави в контексті реалізації цілей світової політики» – максимум **30 балів** (відповідно до схеми курсу); за результатами складання екзамену (підсумкове тестування) – **40 балів**. Крім того, здобувачі можуть отримати до **10%** бонусних балів за активну участь у обговореннях під час лекцій та семінарських занять, написання наукових статей, участь у наукових конференціях, участь у конкурсах наукових робіт, предметних олімпіадах, предметних досягненнях у неформальній освіті (COURSERA, Prometheus та ін.).

Рівень виконання завдань поточного та підсумкового контролю знань здобувачів оцінюються відповідно до наступних **критеріїв**:

A (відмінно)	Здобувач має глибокі міцні і системні знання з теоретичного матеріалу, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, орієнтується в сучасних тенденціях і проблемах, які охоплюються освітньою компонентою. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання процесів та явищ. Вміє порівнювати теорії, підходи та моделі, визначати актуальні здобутки та проблеми галузі, володіє знаннями історико-економічного характеру, розуміє процеси трансформації основних понять, принципів, форм та методів характерних для освітньої компоненти. Володіє вмінням проводити науково-дослідну роботу по вивченню та узагальненню здобутків в галузі, а також визначати чинники факторів підвищення її продуктивності, рівня організації та раціонального використання ресурсів. Здобувач демонструє наявність системного та критичного мислення, готовність до змін і гнучкість у прийнятті рішень. Пропонує управлінські рішення на основі отриманих результатів та розгорнуто трактує їхній економічний зміст.
B (добре)	Здобувач має міцні ґрунтовні знання з проблем, що вивчає дисципліна, але може допустити неточності в формулюванні, незначні розбіжності у класифікаціях. Знає основні чинники впливу на підвищення ефективності процесів та явищ, які розглядаються в курсі, а також основні метрики проблематики курсу. Може запропонувати заходи щодо вирішення основних суперечностей, які виникають у процесах та явищах, що розглядаються, формулює гіпотези та робить логічні висновки щодо функціонування цих процесів та явищ в майбутньому. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання поведінки економічних суб'єктів, припускаючи при цьому незначні неточності. Вміє порівнювати теорії, підходи та моделі, визначати актуальні здобутки та проблеми галузі, володіє знаннями історико-економічного характеру, розуміє процеси трансформації основних понять, принципів, форм та методів характерних для освітньої компоненти. Здобувач демонструє наявність системного та критичного мислення, готовність до змін і пропонує варіанти вирішення проблем.
C (добре)	Здобувач знає програмний матеріал повністю, має навички у роботі над аналізом та моделюванням поведінки суб'єктів соціально-трудова відносин. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання поведінки економічних суб'єктів, припускаючи при цьому неточності. Під контролем вміє проводити науково-дослідну роботу, порівнювати основні категорії та поняття, самостійне мислення є несистемним, не може вийти за межі теми.
D (задовільно)	Здобувач знає основні поняття курсу, має уявлення про суть та структуру проблематики, перебіг подій у галузі, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Має обмежену здатність до самостійного аналізу, порівняння основних категорій та класифікацій, уміння працювати з інформацією.
E (задовільно)	Здобувач має прогалини в теоретичних знаннях та практичних вміннях передбачених освітньою компонентою. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал без належного використання професійної термінології. Має обмежену здатність до: самостійного аналізу, порівняння основних категорій та класифікацій, уміння працювати з інформацією і т.п. Не розуміє актуальності вивчення базових явищ і процесів у галузі.
FX (незадовільно)	Здобувач має фрагментарні знання, не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, розкриття основних процесів та понять відбувається на побутовому рівні. Практичні навички на рівні розпізнавання.
F (незадовільно)	Здобувач повністю не володіє програмним матеріалом, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно. Має обов'язково вивчати курс повторно.

10. Список рекомендованих джерел

Базові:

1. An Overview of SWIFT International Telegraphic Transfers and other International payment methods. URL: <https://incodocs.com/blog/telegraphic-transfer-wire-payment-swift/>
2. Bill of Lading meaning and types used in Global Trade. URL: <https://incodocs.com/blog/bill-of-lading-in-international-trade-shipments/>
3. Customs procedures. URL: https://www.alphainternationaltrade.gr/en/methods/customs-procedures?clear_s=y
4. Incoterms – 2020. URL: <https://incodocs.com/blog/incoterms-2020-explained-the-complete-guide/>
5. Incoterms in International Trade. URL: <https://www.acerislaw.com/incoterms-in-international-trade/>
6. Incoterms. URL: https://www.alphainternationaltrade.gr/en/methods/incoterms?clear_s=y#general
7. Incoterms® Explained – The Complete Guide. URL: <https://incodocs.com/blog/incoterms-the-complete-guide/>
8. International Chamber of Commerce. URL: <https://iccwbo.org/resources-for-business/model-contracts-clauses/turnkey-transactions/>
9. Koval, N. (2018). The Forms of Customs Declaration and Procedure for Their Application. Lex Portus, 11, 106.
10. LLamazares O. (2020). Incoterms 2020: main changes. Global Negotiator Blog.–URL: http://www.globalnegotiator.com/blog_en/incoterms-2020-main-changes.
11. Preparing an international trade contract. URL: https://www.alphainternationaltrade.gr/en/methods/international-sales-contract?produit=&pays=&type_d_utilisateur=aucun&url_de_la_page=%2Fen%2Fmethods%2Finternational-sales-contract&&accepter_cookies=oui
12. Shipping Documentation. URL: <https://www.shipafreight.com/documents-list/>
13. State Fiscal Service of Ukraine. URL: <http://sfs.gov.ua/en/custom-clearance/simplification-of-trade-procedures/forms-of-documents/>
14. Гребельник О. П. (2019). Основи зовнішньоекономічної діяльності. URL: <http://ir.nusta.edu.ua/handle/doc/4007>
15. Кузьома В. В., Пісоченко Т. С. (2019). Облік зовнішньоекономічної діяльності. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6202/Oblik%20zovnishnoekonomichnoyi%20diyalnosti.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
16. Чирка Д.М. Документування на підприємствах зовнішньоекономічної діяльності. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4841/50.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Допоміжні:

1. Acharya, S. R. (2017). Incoterms and its Application in Contract. *verdict*, 1(3), 47-50.
2. Bardelli, C., Rondinelli, A., Vecchio, R., & Figini, S. (2020). Automatic electronic invoice classification using machine learning models. *Machine Learning and Knowledge Extraction*, 2(4), 617-629.
3. Guseva, T. A., Pashin, A. L., & Smetanina, E. E. (2020). The Use of Digital Technologies in the Contract System. In *Complex Systems: Innovation and Sustainability in the Digital Age* (pp. 207-214). Springer, Cham.
4. Kravchenko A. V., Maslennikova N. V., Rusetskiy M. G., Kovtun E. N., Orzaliev A. A. (2017). Factor combination of the price for the foreign trade contract and its influence on the international pricing.
5. Milash V. (2019). Legislative Definitions of Terms Foreign Economic Activity and Foreign Economic Contract: Further Development Or Aggravation of the Defect. *Law Ukr.: Legal J.*, 195.
6. Oliadnichuk N., & Pidlubna O. (2017). Accounting of Export-Import Operations. *Accounting and Finance*, (1), 48-56.
7. Qingying W. A. N. G. New Changes and Application Analysis of Incoterms 2020. *China Terminology*, 23(1), 53.
8. Tarawneh A. S., Hassanat A. B., Chetverikov D., Lendak I., & Verma C. (2019, April). Invoice classification using deep features and machine learning techniques. In *2019 IEEE Jordan International Joint Conference on Electrical Engineering and Information Technology (JEEIT)* (pp. 855-859). IEEE.
9. Trade Documents and Transportation. URL: [https://nscpolteksby.ac.id/ebook/files/Ebook/Business%20Administration/Export%20Import%20Theory%20\(2009\)/18th%20Chapter%209%20-%20Trade%20Documents%20and%20Transportation.pdf](https://nscpolteksby.ac.id/ebook/files/Ebook/Business%20Administration/Export%20Import%20Theory%20(2009)/18th%20Chapter%209%20-%20Trade%20Documents%20and%20Transportation.pdf)
10. Zhang M. (2019). Contract Law in the Chinese Tradition. In *Chinese Contract Law-Theory & Practice* (pp. 33-67). Brill Nijhoff.
11. Грущинська Н. М., Антоненко К. В. (2009). Інкотермс як головний документ регулювання експортно-імпортних операцій [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vamsu/Ekonomika/2009_1/.–Назва з екрана.
12. Липовенко М. О. (2016). Особливості методики документування операцій в зовнішньоекономічній діяльності. In *Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи*. Київський університет імені Бориса Грінченка.
13. Оляднічук Н. В., Підлубна О. Д. (2017). Облік експортно-імпортних операцій. *Облік і фінанси*, (1), 48-56.